

Beste leden,

Namens de vereniging de beste wensen voor het nieuwe jaar! Het gaat met het lustrum een bijzonder jaar worden voor de vereniging! We beginnen het jaar met de 273ste HGUVU lezing, en die is getiteld:

Kwartiermakers in Amsterdam, stedelijke instellingen als aanjagers van de ruimtelijke ontwikkeling in de periode 1580 - 1880

Stedelijke instellingen spelen niet alleen in de organisatie van het publieke leven van de stad een rol, maar zetten ook een niet te miskennen stempel op de vorm van de stad en de transformatie daarvan in de loop van de tijd. Zij zijn opdrachtgevers van omvangrijke bouwwerken, die zelf weer belangrijke bouwstenen zijn van de structuur van de stad.

Esther Gramsbergen onderzoekt in haar boek de betekenis van de stedelijke instellingen voor de wording en omvorming van de stadsplattegrond van Amsterdam in de periode 1580-1880. Zij analyseert drie gebieden waarin instellingen van handel, bestuur, zorg, cultuur en wetenschap ruimtelijke ontwikkeling aanjoegen en bepaalden. Het gaat om de omgeving van de Dam, waar het stadscentrum vorm krijgt door gebouwen die onderdak bieden aan bestuur en handel, om het kloosterkwartier in de Nes, waar de sociale en zorginstellingen de aanjagers zijn van het transformatieproces van de bestaande toestand, en om de Plantage, waar die rol wordt vervuld door culturele en wetenschappelijke instellingen. Een van conclusies van *Kwartiermakers in Amsterdam* is dat het voor de levensvatbaarheid van het historische centrum van Amsterdam van het grootste belang is dat deze gebieden, die brandpunten waren van het publieke leven, deze rol blijven vervullen en dat vernieuwing in het teken staat van het behoud van hun publieke betekenis.

Illustratieve uitsnede uit de plattegrond van Amsterdam van Blaauw (1649)

Esther Gramsbergen promoveerde eind 2014 aan de TU Delft op een studie naar binnenstedelijke transformatieprocessen in Amsterdam in de periode 1580-1880. Tegelijkertijd verscheen een publieksboek gebaseerd op het promotieonderzoek: *Kwartiermakers in Amsterdam. Stedelijke instellingen als aanjagers van de ruimtelijke ontwikkeling, 1580-1880*

Locatie: De Kargadoor, Oudegracht 36, Utrecht
Datum: dinsdag 13 januari 2015
Tijd: 20:00 uur